

တရား နဲ့ မယား ၊ ခြားခြားနားနား သိပါမှ

ဒကာတစ်ဦးက ပြောပါတယ်။ သူ့အမျိုးသမီးလောက် တရားနာတဲ့သူ ရှာလျှင် ရှားမယ်ထင်ပါတယ်တဲ့။ ကြွလာသမျှ ဆရာတော်များရဲ့ တရားပွဲတိုင်း သူ့အမြဲသွားလေ့ရှိတယ်။ အိမ်မှာဆိုလျှင်လည်း တရားတိတ်ခွေတွေဆိုတာက ဒုနဲ့ဒေး။ မရှိတဲ့ ဆရာတော် မရှိနိုင်လောက်အောင် စုံလင်ပါသတဲ့။ ပြောရလျှင် သူ့လောက်တရားနာသူလည်း ရှိနိုင်မယ် မထင်သလို သူ့လောက်ဒေါသကြီးသူလည်း ရှိနိုင်မယ် မထင်ဘူးတဲ့။ အဲဒီလို သူ့အိမ်သူသက်ထားအကြောင်း ချီးမွမ်းခန်းဖွင့်ပါတယ်။ အဲဒီလောက်တရားတွေနာနေတာ၊ သူ့ဘာဖြစ်လို့ တရားမရတာပါလဲတဲ့။ နောက်ပြီးသူက တရားဟောတဲ့ဆရာတော်တွေကပဲ မစွမ်းလို့လား၊ တရားကပဲ တကယ်အကျိုးမရှိလို့လားဘုရားလို့လည်း ဆက်လိုက်ပဲသေးတယ်။ အိမ်က သူ့မဟေသီနဲ့အဆင်မပြေနိုင်တာကို တရားအပေါ် အပြစ်ပုံချလို့လို့လား၊ ဒါမှမဟုတ် ကြားထဲက တစ်ဦးကို တရားခံရှာပြီး သူ့မဟေသီကို ဆုရာမှာ သက်သေထူချင်လို့လားတော့ မသိပါဘူး။ မေးခွန်းကတော့ ချောက်ကျနိုင်တဲ့မေးခွန်းပါ။

တရားနာပေမယ့် တကယ်နားလည်အောင် မနာလိုဖြစ်မှာပေါ့လို့ ဖြေလိုက်လျှင်လည်း အရှင်ဉာဏိကက ပြောတယ်။ မင်း တရားနာတာ အလကားပဲလို့ သူ့အိမ်ကမဟေသီကို သူလိုရာဆွဲအိပ်ပျယ်ပြန် ပြောပြန်လျှင် ဒီက တရားခံဖြစ်ဦးမယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်လို့ ဟောတဲ့ဆရာတော်တွေက မစွမ်းလို့နေမှာပေါ့။ သို့မဟုတ်လည်း တရားက အကျိုးမရှိလို့ နေမှာပေါ့လို့ ပြောလိုက်ပြန်လျှင်လည်း ဟောသူတွေနဲ့ တရားတော်အပေါ် ကိုယ်ကစော်ကားသလိုဖြစ်ဦးမယ်။ သူ့မေးခွန်းအရ ဖြေရမယ်ဆိုလျှင်တော့ အစွန်းနှစ်ဖက် တစ်ဖက်ဖက်နဲ့တော့ ငြိလေမှာ အမှန်ပါ။

နောက်ပြီး သူ့အကြောင်းကိုလည်း ကိုယ်ကသိထားတာ။ သူနားလည်သဘောပေါက်အောင်ပြောဖို့က သူ့ကိုမြန်မာစကား ရည်လည်ပတ်စေ့နားလည်အောင် ဦးစွာသင်ပေးဖို့ လိုလိမ့်မယ်။ ရိုးရိုးစကားပြောတာကိုတောင်မှပဲ သူက ကိုယ်ပြောတဲ့ဗမာစကား ကောင်းကောင်းနားမလည်ဘူးလို့ ပြောဘူးသူ။ ဒီတော့ သူ့မဟေသီရဲ့ တရားနာမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး သူနားလည်အောင်ဆို အာပေါက်အောင် အတော်ပြောရလိမ့်မယ်လို့ ယူဆမိပါတယ်။ ဒါကြောင့် နောင်အချိန်ရတဲ့အခါမှ အေးအေးဆေးဆေးပြောမယ်ဆိုပြီး ရှည်ရှည်ဝေးဝေး ရှင်းမပြခဲ့ပါဘူး။

သူကလည်း လူတမျိုးပါ။ သူ့မဟေသီနဲ့ အပေးအယူမျှနေလျှင်တော့ သူ့မဟေသီက သူ့ထက်တရားကို ပိုလုပ်နိုင်တယ်လို့ သူကိုယ်တိုင်ပဲ ချီးမွမ်းတတ်သူ။ မယားနဲ့စပ်လို့လည်း ဂုဏ်ယူတတ်သူပါ။ ဒီအခါမျိုးမှာ ဘာမေးခွန်းမှ သူ့ဆီကထွက်မလာတတ်သလို မေးခွန်းရှိလျှင်တောင်မှ မေးဖို့ မေ့နေမည့်သူမျိုးပါ။ ခုလည်း သူကသူ့မေးခွန်း မေ့ မမေ့တော့ မသိဘူး။ ကိုယ်ကမမေ့သေးလို့ ဒီအကြောင်း စာတစ်ပုဒ်ရေးလိုက်တယ်။ သူ့လာခဲ့လျှင်လည်း ဖတ်ခိုင်းလိုက်ရုံပဲပေါ့။

ဒီဒကာက ကိုယ့်စကားနားမလည်ဘူးဆိုပေမယ့် ကိုယ်ရေးတဲ့စာကိုတော့ နားလည်ပြန်ပါသတဲ့။ သဘောလည်း ကျပါသတဲ့။ ဟုတ်မှ ဟုတ်ရဲ့လားမသိ။ ပြောကောင်းအောင်များ ပြောလေသလားမသိ။ တခါကလည်း တစ်ယောက်က အသစ်ထွက်တဲ့ ကိုယ့်စာအုပ် ဖတ်လို့ကောင်းတယ်။ အရမ်းသဘောကျတယ်တဲ့။ ဒါနဲ့ ဘယ်စာအုပ်လဲဆိုတော့ စာအုပ်နာမည်တော့ မေ့နေသတဲ့။ ထွက်တာမကြာသေးတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်။ တကယ်လို့ သူဖတ်ဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုလျှင်တောင် ရက်ပိုင်းမျှ။ အလွန်ဆုံး လပိုင်းမျှ အတွင်းပဲဖြစ်ဦးမှာ။ ဒီလောက်အချိန်ပိုင်းတွင်းမှာ စာအုပ်နာမည်မေ့နေတယ်ဆိုတော့ သူ့သဘောကျတာ တကယ် သေချာသလားလို့ ကိုယ်ကတော့ မသေချာလှပါဘူး။ အဲဒီလို စာဖတ်ပရိတ်သတ်မျိုးလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ ကဲလေ၊ ရှိပါစေတော့။

တရားနာကြ၊ ထိုင်ကြတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောရမှာ စိတ်မပါလှလို့သာ ဒီအကြောင်း အလျင်က မပြောခဲ့တာ။ ကြားရပါများလွန်းလို့ ဒါမျိုးကတော့ ရိုးနေပြီလို့ကို ပြောနိုင်ပါတယ်။ တကယ်တော့ တရားနာတဲ့အလုပ်က အကျိုးရှိအောင်နာလျှင် ဧကန်မှ အကျိုးများတဲ့အလုပ်ပါ။ သို့ပေမယ့် တချို့က တရားတော့နာပါရဲ့။ နာတဲ့တရားတော်တွေက ပေးလိုက်တဲ့လိုက်နာဖွယ်တွေ

ကို လက်တွေ့ဘဝထဲချပြီး အသုံးမပြုတတ်ကြပါဘူး။ နာသိအဆင့်မျှနဲ့ ရပ်ထားတတ်ကြပါတယ်။ နာခြင်းကနေရတဲ့ အသိ လောက်နဲ့ပဲ အားရကျေနပ်နေတတ်ကြပါတယ်။ ပိုပြီးသိအောင် ပိုပိုပြီးတော့ နာကြပါတယ်။ သိတဲ့အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးဖို့ ကိုတော့ စိတ်အားမထက်သန်ကြပါဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း တရားတော်တွေကနေ ပေးလိုက်တဲ့ လိုက်နာဖွယ်တွေက အဲဒီလို တရားနာသူတွေရဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်အမှုအယာများမှာ ထင်ဟပ်တာမျိုး မတွေ့နိုင်ပါဘူး။ ဒီလိုအခါမျိုးမှာ သူတို့နာကြားတဲ့ တရားတော်တွေက ကြားကနေ တရားခံဖြစ်ရတတ်ပါတယ်။

အတူနေထိုင်သူတွေအနေနဲ့ တရားအနာများသူကို ပြစ်တင်ဝေဖန်လျှင် ဟိုက တရားမကပ်ပေမယ့် စကားတတ်တော့ စကား လုံးကြီးကြီးတွေနဲ့ ပြန်ဖိဦးမည် မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ဘယ်လိုမှ ကိုယ့်ကိုယ်ပြန်လည် မပက်နိုင်တဲ့ တရားတော်တွေကိုပဲ အပြစ် တင်တော့တာပေါ့။ ဒီတော့ ပြောခဲ့သလို တရားက “ငထွား ကြားက ခါးနာ” ဖြစ်ရတော့တာပေါ့။ မြေဇာပင်ဖြစ်ရတာပေါ့။

တရားများများ နာကြားကြသူတွေအနေနဲ့ ကိုယ့်ကြောင့် တရားတော်ရဲ့ဂုဏ်သိက္ခာ မထိပါးရလေအောင် နာယူတတ်ဖို့လိုပါ တယ်။ ဆိုလိုတာက နာလို့သိလျှင်ဖြင့် သိတဲ့အတိုင်းလိုက်နာဖို့ လိုပါတယ်။ တရားဆိုတာ သိရုံမျှ နာကြားရမှာ မဟုတ်ဘူး။ သူ က တရားအကြောင်း တော်တော်သိတာပဲရယ်လို့ အခြားသူတွေ ချီးမွမ်းခံရရုံမျှ နာရမှာလည်း မဟုတ်ဘူး။ အဝေးအမြင် ကောင်းရုံမျှ နာရမှာလည်း မဟုတ်ဘူး။ နာကြားသိကို အခြေခံပြီး နေ့စဉ်ဘဝထဲမှာ ချပြီးအသုံးပြုရမှာ။ အနီးနေသူတွေဆီကိုပါ ကိုယ်တရားအရိပ်ရဲ့ အေးချမ်းမှုက ထင်ဟပ်စေအောင် နာကြားကြရမှာ။ ဘဝလွတ်မြောက်ရေးအတွက် လမ်းညွှန်တဲ့တရားမျိုး ဆိုလျှင်လည်း ဘဝလွတ်မြောက်ရေးအထိ အားထုတ်ကြရမှာ။ ဒါမှ တရားနာယူခြင်းက အနှစ်သာရရှိမှာ။ အချိန်ကုန်ရကျိုး လည်း နပ်မှာ။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ-တရားကိုးကွယ်ပါ၏ဆိုတာက ဘုရားစင်မှာ တရားစာအုပ်တွေ၊ တရားတိတ်တွေတင်ပြီး ရှိခိုးနေတာမျိုးကို ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး။ ကျက်မှတ်ထားတာတွေကို ဘာအဓိပ္ပာယ်မှ မသိပဲ နှုတ်ကနေ တတွတ်တွတ် ရွတ်ဆို နေတာမျိုးလည်း မဟုတ်ဘူး။ ရှိသမျှ တရားစာအုပ်တွေဖတ်၊ ထွက်သမျှ တရားခွေတွေနားထောင်၊ လာသမျှ တရားဟော ဆရာတော်မှန်သမျှ ဆည်းကပ်နေတာမျိုးမျှကိုသာ ဆိုလိုတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ အာဘောင်အာရင်းသန်သန်နဲ့ ဓာတ်သံ ပရမတ်သံတွေ ညံနေအောင် ပြောပြနိုင်တာမျိုးကို ဆိုလိုတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ တရားကပေးတဲ့အသိအတိုင်း ဘဝကို အား ဖြည့်တည်ဆောက်တာမျိုးကိုဆိုတာ။ အဆုံးအမတရားအတိုင်း နေထိုင်ပြုမှု ပြောဆိုလုပ်ကိုင်တာကို ဆိုလိုတာ။

တရားနာခြင်းအကျိုးတရားတွေထဲမှာ (အဿ စိတ္တံ ပသီဒတိ) တရားနာသူရဲ့ စိတ်ကိုကြည်လင်စေ၏- ဆိုတဲ့ အကျိုးတရား လည်း ပါပါတယ်။ စိတ်ကြည်လင်စေတယ်ဆိုတာက တရားနာသူစိတ်မှာ စိတ်ကိုနောက်ကျစေတတ်တဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မော ဟစတဲ့ ကိလေသာအညစ်အကြေးတရားတွေ နည်းသွား၊ ကင်းစင်သွားတဲ့အတွက် စိတ်သန့်သန့်ရှင်းရှင်းဖြစ်သွားတာ၊ ကြည် ကြည်လင်လင်၊ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းဖြစ်သွားတဲ့ သဘောကိုပြောတာ။ တရားနာကာမှ ဒေါသတွေ ပိုကြီးလာတယ်။ လောဘတွေ၊ မောဟတွေလည်း ပိုကြီးလာတယ်။ ဟိုလူ ဒီသူနဲ့ မတဲ့ပိုဖြစ်လာတယ်။ ဘယ်ဆရာတော်ဟောတဲ့တရားမှ တကယ့်တရားစစ် တရားမှန်၊ ဟိုဆရာတော်ဟောတာက တရားနဲ့မတူဘူး စသဖြင့် ဝေဖန်နေမှုတွေသာ ပိုများလာမယ်၊ ဂိုဏ်းစွဲဆရာစွဲ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ တွေသာ ပိုကဲလာမယ်ဆိုလျှင်တော့ တရားနာသူစိတ်ကိုကြည်လင်စေ၏ ဆိုတဲ့ တရားနာခြင်းအကျိုးဂုဏ်က ဘယ်ဖြစ်လာ တော့မလဲ။ ဒါဆို တစ်ခုခုတော့ လွဲမှားနေပြီလို့ ဆိုရမှာပေါ့။

တရားများများနာကြားသူတွေက တရားမနာမိမှာထက် ပိုမိုငြိမ်သက်ငြိမ်းချမ်းတဲ့ အမှုအယာတွေပြသနိုင်အောင် ဂရုပြုထိန်း သိမ်းနေထိုင်သွားကြဖို့ လိုပါတယ်။ ကိုယ်အမှန်တကယ်လေးစားတဲ့အရာမျိုးဆိုလျှင် ကိုယ့်ကြောင့် ကိုယ်လေးစားတဲ့အရာတွေ ရဲ့ဂုဏ်ကို မညှိုးနွမ်း မထိခိုက်အောင်နေထိုင်ဖို့ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ အော် သူ့မြင်ရတာဖြင့် အေးချမ်းလိုက်တာ။ တရား ကျေးဇူးတွေနေမှာပဲလို့ ဘေးလူတွေက ချီးကျူးအားကျဖြစ်ရတယ်ဆိုလျှင် ကိုယ့်ကြောင့်တရားတော်မှာ ဂုဏ်တက်ရပါတယ်။ ဒီလိုဆို ဘယ်လောက် ကောင်းမွန်တဲ့အရာပါလဲ။ နို့မဟုတ်လို့ ဒကာပြောသလို သူ့လောက်တရားနာတာလည်း မရှိဘူး။ သူ့ လောက်ဒေါသကြီးသူလည်း ရှိမယ်မထင်ဘူးလို့ အပြောခံရလျှင် ကိုယ့်အတွက်လည်း မကောင်းသလို တရားတော်လည်း ကိုယ့် ကြောင့် လူအထင်သေးစရာ ဖြစ်ရပါတယ်။ မလေးစားဖွယ်ဖြစ်ရပါတယ်။ ဒီထက်ပိုပြီး ကိုယ်နဲ့စပ်ပြီး တစ်ပါးသူမှာ တရားတော် ကို ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်စကားဆိုလာတဲ့အထိ ဖြစ်လာမယ်ဆိုလျှင်တော့ ဆိုသူအဖို့ အလွန်မှပဲ ထိခိုက်နစ်နာလွန်းပါတယ်။ ပြစ်တင်

စကားဆိုမည့်သူတွေအနေနဲ့ တရားနာသူဟာ တရားမဟုတ်ဘူး၊ တရားဟောသူဟာလည်း တရားမဟုတ်ဘူး၊ တရားနာသူနဲ့ တရား၊ တရားဟောသူနဲ့ တရားကို တသဘောတည်း ထပ်တူပြုလို့ မရနိုင်ဘူးလို့ နားလည်ကြဖို့ အထူးလိုအပ်ပါတယ်။

တဖက်က တရားနာကြားဖို့ဝန်လေးနေသူ၊ တရားထိုင်ဖို့ ဝါသနာနည်းသူတွေအနေနဲ့လည်း သတိပြုရမည့် အချက်ရှိပါသေး တယ်။ အဲဒါက ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ကသာ တရားအလုပ် မလုပ်လိုတာ။ တရားအလုပ် လုပ်နေသူတွေဆီကတော့ အများကြီး မျှော် လင့်တတ်တယ်။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ကသူတစ်ဦးဦး တရားစခန်းလေး ခုနစ်ရက်လောက်ဝင်လာရက ပြန်လာလျင်ကိုပဲ အချိုး တွေ အများကြီးပြောင်းလဲသွားမယ်လို့ မျှော်လင့်တတ်ပါတယ်။ တရားစခန်းဝင်သူဟာ အလျင်က ဒေါသကြီးသူတစ်ယောက် ဖြစ်မယ်ဆိုလျှင် သူ့ဒေါသတွေ ခုနစ်ရက်တရားစခန်းတွင်းမှာ အကုန်လုံး ကွာကြလာမယ်လို့ မျှော်လင့်တတ်ပါတယ်။ တရား စခန်းဝင်သူက သူ့နဂိုခလေးအတိုင်း ဒေါသကြီးနေတာမျိုးဖြစ်လျှင်တောင်မှ တရားစခန်းဝင်ကာမှ ဒေါသပိုကြီးလာတယ်လို့ လွဲ မှားစွာ မှတ်ချက်ပြုတတ်ပါတယ်။ တရားနဲ့ တရားထိုင်သူအပေါ်မှာလည်း ပိုမိုပြီး မကောင်းမြင်စိတ် ပိုများလာတတ်ပါတယ်။ တရားနဲ့ နီးစပ်သူများရဲ့ ကောင်းဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းဖို့ အမှတ်မရပေမယ့် ဆိုးဂုဏ်ဆိုလျှင်တော့ ပြစ်တင်ဝေဖန်ဖို့ အမှတ်ထင်ထင် ရှိတတ်ပါတယ်။

တကယ်တော့ တရားထိုင်ကြရာမှာ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ အသိဉာဏ်ဖြစ်သွားသူရှိသလို ဘာအသိဉာဏ်ထူးမှ မရသူ တွေလည်း ရှိပါတယ်။ တရားထိုင်သူအနေနဲ့ မိမိနဲ့ပတ်ဝန်းကျင်လောကကြီး တစ်ခုတည်း တစ်သားတည်းမျှသာရှိတယ်။ သူ့သူ ငါငါ၊ ယောက်ကျားမိန်းမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအနေနဲ့ မကွဲပြားဘူး။ ခွဲခြားလို့ မရနိုင်ကောင်းဘူးဆိုတာကို ဉာဏ်နဲ့သိတဲ့အဆင့် ရောက်ခဲ့လျှင်တော့ ဒီလိုတရားထိုင်သူမျိုးကို တရားက အလိုလိုဆောင်သွားတာမို့ အထူးပြောနေဖို့ မလိုပါဘူး။ အဲဒီလိုသူမျိုး တွေမှာ တရားနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထောင်လွှားတဲ့အမှုအယာမျိုး မထင်နိုင်တော့သလို လောဘအစွန်း၊ ဒေါသအစွန်း စတာတွေ လည်း ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် မတွေ့ရတတ်တော့ပါဘူး။ ကိုယ်နှုတ်စိတ်အမှုအယာတွေလည်း အတန်အသင့် ငြိမ်သက်ငြိမ်းချမ်း လာ တာကို ပတ်ဝန်းကျင်က သူတွေအနေနဲ့ တစ်နည်းနည်းနဲ့ တွေ့ထိခံစားနိုင်ပါတယ်။

တချို့က တရားကိုတော့ထိုင်ပါတယ်။ နေ့စဉ်လည်းပဲ ထိုင်ပါတယ်။ ရက်တိုလည်းပဲထိုင်ပါတယ်။ ရက်ရှည်လည်းပဲ ထိုင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ပင်ကိုယ်ဉာဏ်နဲ့နဲ့မူကြောင့်ဖြစ်စေ၊ လိုအပ်တဲ့ အကြောင်းတစ်ခုခု ချို့တဲ့လို့ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်တိုင်က ထိထိရောက် ရောက် မလုပ်မှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဘာအသိဉာဏ်ထူးမှ မရရှိတတ်ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် တရားထိုင်မှုအခြေခံလို့ ငါမာန်ထူးကိုတော့ ရတတ်ပါတယ်။ တရားထိုင်ထားတဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကပဲ တရားမထိုင်ထားတဲ့ သူ့ကိုယ်ထက် ပိုပြီးမြင့်မြတ်သယောင်။ သူ့သူငါငါ မရှိဘူး။ ရုပ်နာမ်အစုမျှသာရှိတယ်လို့ နှုတ်ကတွင်တွင်ပြောနေပေမယ့် သူ့မှာရှိတဲ့ရုပ်နာမ်နဲ့ ငါ့မှာရှိတဲ့ရုပ်နာမ် မတူဘူး။ သူ့ရုပ် နာမ်က သက္ကာယဒိဋ္ဌိ တန်းလန်းကြီးနဲ့၊ ငါ့မှာရှိတဲ့ရုပ်နာမ်က သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစွဲမရှိတော့ဘူးရယ်လို့ ဒိဋ္ဌိအပြင် မာနပါ အပိုဝင်တဲ့ အလွဲ ထင်တဲ့ တရားရှင်ကြီးများကိုလည်း ထူးဆန်းစွာတွေ့ရဘူးပါတယ်။

တကယ်တော့ တရားထိုင်ပါလျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိတွေကွာ၊ တစ်မဂ်တစ်ဖိုလ် မရသည်ရှိစေဦး။ တရားမထိုင်မီကထက် လောဘ နည်းတဲ့အမှုအယာ၊ ဒေါသနည်းတဲ့ အသွင်အပြင်၊ အတ္တမာန်မာန အတန်အသင့်ကင်းစင်တဲ့ အကျင့်စရိုက်မျိုးကို ပိုမိုပြသကြဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အသိဉာဏ်အဆင့်အရ မကောင်းတဲ့အမှုအကျင့်တွေ အလိုလို ကွာမကျသွားတောင် သတိနဲ့ယှဉ်ပြီးတော့ တော့ ပိုမိုထိန်းသိမ်းကာ နေထိုင်သင့်ပါတယ်။ ကိုယ်က တရားထိုင်သူပဲဆိုပြီး တရားမထိုင်တဲ့ ဘယ်သူ့အပေါ်မှာမှ မပြုစုသင့် ပါဘူး။ အပြစ်လည်း မမြင်သင့်ပါဘူး။ သိက္ခာတော် ၆၀ ကျော်ရ ရဟန္တာမထေရ်ကြီးများဟန်နဲ့ နေရာတကာမှာ သံဝေဂသံ ပါတဲ့စကားများကိုချည်း ပြောဆိုပြီးလည်း မနေသင့်ပါဘူး။ ပြောသူက ပါးစပ်ဆန့်လို့ပြောပေမယ့် ကြားသူနားမဆန့်တဲ့စကား တွေထဲမှာ မကောင်းစကားချည်းသာ မဟုတ်ပါဘူး။ အကောင်းစကားတွေလည်း ပါတယ်ဆိုတာ သိနားလည်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ဒီလောက်နဲ့ ဒီစာကိုရပ်လိုက်လျှင်လည်း ရမှာပါ။ သို့ပေမယ့် စာရေးသူက အသက်နည်းနည်းရလာပြီလေ။ ဒီတော့ နည်းနည်း ကြီးလာသူတွေ ထုံးစံအတိုင်း စကားကြောက နည်းနည်းပိုရှည်လာတတ်ပြီ။ ဒါကြောင့် ဒီမှာလည်း စာဖတ်သူတွေ ကြိုက် မကြိုက်တော့ မသိဘူး။ ကိုယ်သိထားတာလေးကို အနည်းငယ် ပြောလိုက်ချင်သေးတယ်။ အင်း၊ ကိုယ်ကသာ ရှည်ချင်ပေမယ့်

သူများတွေ လေ့ရှိသည်တို့ကိုတော့ စာရေးသူက မကြိုက်ပါဘူး။ ဒါလည်းပဲ အရွယ်လေးကြီးလာခြင်းရဲ့ လက္ခဏာတစ်ခု ဖြစ်လေ မလားပါပဲ။

အဘိဓမ္မာ (၇) ကျမ်းထဲမှာ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ကျမ်းဆိုတာ ပါပါတယ်။ ဒီထဲမှာ တရားနာသူအမျိုးအစားကို လေးမျိုးခွဲပြထားပါ တယ်။ အမှတ်စဉ်အတိုင်းပြောရလျှင် (၁) က ဥဋ္ဌတိတညူ-နည်းနည်းလေးဟောလိုက်ရုံနဲ့ တရားအသိဉာဏ်နဲ့ ပြည့်စုံသွားသူ။ (၂) ဝိပဋ္ဌိတညူ-အကျယ်ချဲ့ပြီးဟောပြောမှ တရားအသိဉာဏ်နဲ့ ပြည့်စုံနိုင်သူ။ (၃) နေယျ-အကျဉ်းအကျယ် နည်းအသွယ် သွယ်နဲ့ဟောပြောပေးဖို့လိုသလို သင့်တင့်စွာလည်း နှစ်လုံးသွင်း၊ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း ဆရာသမားကောင်းတွေကိုလည်း ချဉ်းကပ်မိပါမှ တရားအသိဉာဏ်နဲ့ ပြည့်စုံနိုင်သူ။ (၄) ပဒပရမ-ဘယ်သူတွေ ဘယ်လောက်ပဲဟောဟော၊ တရားတွေ ဘယ်လောက်ပဲနာနာ၊ တရားတော်လာ စကားလုံးများရဲ့ ဆိုလိုရင်းမျှလောက် သိတာကလွဲပြီး ဘာမှပိုပြီး တရားထူးမရနိုင်တဲ့၊ ပါရမီဖြစ်ယုံမျှလောက်ပဲအကျိုးရှိတဲ့ တရားနာသူမျိုးလည်း ရှိပါသတဲ့။ သူ့မဟေသီက ဘယ်အမျိုးအစားထဲမှာ ပါတယ်ဆိုတာ ကို စာရေးသူက သိနိုင်တာမှ မဟုတ်တာ။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူ့မဟေသီအကြောင်း ချီးမွမ်းထောမနာပြုသွားတဲ့ ဒကာရောက်လာလျှင်တော့ ဒီစာကိုပေးပြီး ဖတ်လိုက်ပါဦး မယ်။ သို့ပေမယ့် တော်တော်နဲ့တော့ သူပေါ်လာဦးမည် မထင်ပါဘူး။ သူက သူ့မဟေသီနဲ့ အဆင်မချောတဲ့အခါမှသာ သူ့ရဲ့ ညည်းခြင်းရှည်ကြီးတွေကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် အလကားနားထောင်ပေးမည့် စာရေးသူဆီ ရောက်လာတတ်လေ့ရှိတာကိုး။ ဒါ ကြောင့် သူပေါ်လာဘူးဆိုလျှင် သူ့မဟေသီနဲ့သူ အဆင်ပြေနေတယ်၊ အပေးအယူမျှနေတယ်လို့ ယူဆနိုင်တာမို့ သူပေါ်လာ တာကိုပဲ သူ့အတွက်ရော၊ သူ့မဟေသီအတွက်ပါ စာရေးသူက ဝမ်းသာနေမိပါတယ်။

ဒီလောက်တင်ပဲလား။ သူ့ညည်းခြင်းတွေ မကြားရတဲ့အတွက် အရှင်ဘုရားအတွက်လည်း ဝမ်းသာတာ ပါတယ်မဟုတ်လားလို့ တစ်ယောက်ယောက်က မေးလာလျှင်တော့လည်း မဟုတ်ပါဘူးလို့ ခိုင်ခိုင်မာမာပြန်ပြောဖို့ နှုတ်ဆွံ့နေမလားပါပဲ။ ။

**မေတ္တာဖြင့်
အရှင်ဉာဏိက**